

VÝROČNÁ KŇAZSKÁ SPRÁVA

CIRKEVNÉHO ZBORU
ECAV MARTIN

ZA ROK 2022

po Covide
vojna na Ukrajine
energetická a vládna kríza
vzrastajúce napätie v spoločnosti
pomoc Ukrajine, zbierky a modlitby

Spracoval Mgr. Milan Kubík,
zborový farár, konsenior TUS

*Nech je s vami milosť,
milosrdenstvo a pokoj od Boha
Otca a od Pána Ježiša Krista, Syna
Otcovho, v pravde a láske.
2. list Jána 1.3*

Bratia a sestry, milí konventuáli v Pánovi JK.

Začíname, milí moji, túto výročnú kňazskú správu pozdravom apoštola Jána. Je adresovaná cirkevným zborom okolo Efezu v čase už veľkých nebezpečenstiev viery zo strany bludárov a začínajúceho prenasledovania kresťanov zo strany štátnej moci. Apoštol chce mladú a neskúsenú cirkev uchrániť a pripraviť na ťažké obdobie skúšok, neistoty a strachu. Vie, že ako cirkev nemajú veľa možností. Cirkev tvorili väčšinou tí chudobnejší. Nemali takmer žiadny politický vplyv a kapitál. Aj samotný apoštol, ktorý im píše, sa nachádza vo väzení (vo vyhnanstve). Situácia je zúfalá a snáď najlepšie by bolo sa stiahnuť, alebo dokonca sa akéhosi Krista, ktorého nikto v tom čase už nevidel, jednoducho vzdať.

Mám pocit, že aj ako cirkev, aj ako spoločnosť, prežívame práve takúto skepsu a frustráciu. Situácia vo svete vôbec nie je prajná. Strácajú sa aj posledné zvyšky istôt. Určite preto tak veľa ľudí pozerá do nedávnej minulosti potemkinovského sveta s nostalgiou. Už nezažívame taký komfort. Ani hospodársky, ani kultúrny a po pandémie a vojne na Ukrajine už ani bezpečnostný. Otvoril sa priestor pre dezinformácie, radikalizmus, krutosť a nenávisť. Každá úprimná snaha a pomoc napríklad utečencom z Ukrajiny je hneď okomentovaná, že nás Ukrajinci prišli vyjsť a zneužiť. A toto sa vyslovuje v oficiálnych vyjadreniach politikov na ich tlačových konferenciách. Je pravda, že sa nájdú prípady takéhoto zneužitia, s tým treba jednoducho počítať. Ved' keby sme takto pred vojnou museli utiecť my Slováci, napríklad do Rakúska, či by sa tam nenašli Slováci, ktorí by takto vyjedali tých našich záchrancov? Určite áno. Je potrebné byť veľmi opatrný, krotký a nestratiť tvár Božieho dieťaťa, aj keď sa naša pomoc zneužije alebo zle vysvetlí. Čo je ale najhoršie, táto atmosféra strachu rozdeľuje celú spoločnosť. My, kresťania, sa nesmieme nechať zviest' a pomýliť. Ak za tridsať rokov cirkev akoby nemala čo povedať a robiť, tak dnes máme príležitosť aj povinnosť vystúpiť a slúžiť. A ak to máme urobiť, tak si neviem predstaviť lepšie témy, doslova zbrane, než ako nám ponúka apoštol Ján. *Nech je s vami milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha Otca a od Pána Ježiša Krista, Syna Otcovho, v pravde a láske.*

Zdajú sa tieto témy na pozadí udalostí, ako som ich predstavil v úvode, príliš slabé, nevýrazné? Ale možno aj preto je dobrá taká aká je, lebo sme prestali tieto hodnoty ctiť a uplatňovať. Apoštol nimi začína svoj list. Znejú teda ako pozdrav. Na začiatku. My štandardne, milosť, milosrdenstvo, lásku a pravdu začneme hľadať a uplatňovať, až keď je zle, keď sa veci nedaria a nevychádzajú. Ale apoštol nám kladie na srdce, aby sme týmito témami veci života osobného, cirkevného aj spoločenského začínali. Skôr ako sa pustíme do niečoho, máme sa uistiť, posilniť a pripomenúť si, čo je základom nášho konania, myslenia, našich postojov a rečí. Sú to milosť a láska, pravda a pokoj. Viete si predstaviť, žeby Vladimir Putin začal to februárové ráno roku 2022 práve s týmito témami? S láskou, milosrdenstvom, pokojom a pravdou? Že by si povedal, čo láskavé a prospešné môžem urobiť pre svoj a tiež ukrajinský bratský národ, keď mám takúto moc? Alebo ten nešťastný mládenec, ktorý zastrelil dvoch mladých mužov, len preto, že boli inej orientácie? Alebo, keby si tí Rómovia, ktorí pre pár eur na smrť dobili tú zdravotnú sestru, povedali, čo dobrého dnes môžeme urobiť? Komu pomôcť a koho navštíviť? Sami vidíme, akú moc majú tieto slová, tieto hodnoty, keď predchádzajú naše konanie. Mali by sme si ich osvojiť, doslova si ich zamilovať a učiť ich aj svoje deti a vnúčatá. Skôr, ako sa naučia slová ako HDP, DPH, Bitcoin, facebook a instagram alebo rokujeme, diskutujeme a schvaľujeme alebo dokonca toto mu nikdy neodpustím a im podobné, aby sa naučili, čo je to skutočná láska, pravda a milosrdenstvo.

Apoštol Ján nás nesmeruje len k hodnotám, ale nám ukazuje na zdroj týchto vznešených vecí. Ony vychádzajú od Boha, skrze Krista Jeho syna a nášho Pána. Nie sú teda samoučelné. Milovať, odpúšťať a vytvárať pokoj nie je len humanistická túžba. Je to záväzok voči Bohu Otcu v diele Jeho syna Ježiša Krista. Láska a pokoj, milosrdenstvo a pravda, ktoré predchádzajú, sprevádzajú a korunujú naše konanie musia ukazovať na nášho Spasiteľa a Pána. Ved' práve tento istý Ján apoštol v predchádzajúcom liste hovorí: my milujeme, pretože On prv miloval nás. Je to

predovšetkým Jeho dielo v nás, keď takto smieme konať. Je potrebné si to pripomínať najmä dnes, keď sa hlása náboženstvo bez Boha. Cítíme to tak aj v cirkvi. Prestali sme hovoriť o Božom kráľovstve, o večnosti. Meradlom všetkého je tento svet. Dôležité je, ako žiješ, ako sa správaš, čo hovoríš. Opäť nás prevalcovali samospasiteľné chůtky. Ak hovoríme o láske, je to prijateľné. Ale ak by sme povedali, že ide o lásku Krista, tak to vyznieva prinajmenšom podozrivo. Ale práve tá Kristova láska nám ukazuje na nebo. Hovorí nám, že keď veci v tomto svete aj nevyjdú, nepodaria sa, tak to nie je koniec. To, že je to milosrdenstvo Božie, nám dáva zas nádej na Božie kráľovstvo, ktorému nebude konca. Až tu, v náboženskom kontexte spoznávame, že ide o lásku, pravdu a milosť, ktorú nevlastníme, ani sa ich nemôžeme zmocniť, ale že nás úplne presahujú a menia. Len takto môžeme víťaziť nad zlobou a nenávisťou, ktorej čelíme.

Prečo to ale všetko spomínam, bratia a sestry? Spomínam to preto, lebo doba, ktorá nás čaká, vôbec nebude ľahká. Vonkoncom nemaľujem čerta na stenu. Nenávisť a zloba, ktorá je len pár kilometrov od nás, nadobúda desivé rozmery. Zdá sa, že covidová kríza bola ozaj len hra na trepezlivosť. To, čo nás môže postretnúť v budúcnosti, preverí našu skutočnú schopnosť byť Božím dieťaťom. Nevieť si ani len predstaviť, že by sme tie budúce skúšky mali znášať bez tohto apoštolovho pozdravu a poučení.

Čosi sa nám aj podarilo vo forme súdržnosti a pomoci utečencom pred vojnou. Vydali sme tak pekné svedectvo pred svetom. Pár z nich si našlo aj dočasné domovy u vás, milí moji cirkevníci. Je to dobré znamenie, že sme evanjeliu nášho pána porozumeli. Bude to chcieť ale ešte veľa modlitieb, rozhovorov, zápasov o pravdu, milodarov, obetí a pomoci. Nepýtam sa, či to zvládneme. Som presvedčený, že v nás je väčší, než je ten vo svete. V nás je Boh so svojou láskou, milosrdenstvom, pravdou a pokojom. Amen.

PLNENIE UZNESENÍ CZ ECAV MARTIN ZA ROK 2022

Bohoslužobné:

- Naďalej pripravovať **rodinné SB**. **Plní sa priebežne**
- Podieľať sa na príprave **Seniorátneho dňa TUS**. **Splnené**
- **Osobná angažovanosť pre vieru a evanjelizáciu** – pozývať blízkych, susedov, stratených evanjelikov k osobnej viere, na SB, k VP a k zodpovednosti za život v CZ. **Ostáva**
- Naďalej podporovať **stretávanie mužov a žien** pri Božom slove. **Plní sa priebežne**
- Pripraviť **stretnutie manželských párov** (prednáška, diskusia, spoločenstvo). **Nesplnené**. Výborne sa však rozbieha práca s rodinami
- Uskutočniť aspoň jeden **večer pri káve** s aktuálnou témou. **Nesplnené**
- Pripraviť **biblické tábory a víkendovky** pre mládež, deti a dorast v CZ. **Splnené**
- Participovať a pomáhať BŠ pri letných aktivitách. **Splnené**
- Pripravovať **ekumenické stretnutia** a rozvíjať aktivity aj týmto smerom. **Plní sa priebežne**
- Pripraviť výlet alebo sústredenie zborového spevokolu. **Splnené**

Organizačné:

- Konvent CZ **schvaľuje** správu brata zborového farára, správu o hospodárení a tiež správu revíznej komisie. **Splnené**
- Konvent CZ **schvaľuje** rozpočet CZ na rok 2022. **Splnené**
- Konvent CZ **schvaľuje** bohoslužobné a hospodárske uznesenia a úlohy uvedené v správe brata farára. **Splnené**
- Vytvoriť kvalitný Bohoslužobný výbor pre (deti, mládež, dospelí...). **Ostáva**

Hospodárske:

- Naďalej vyhlasovať **mimoriadnu oferu** v prvú nedeľu v mesiaci. Konkretizovať jej použitie. **Ostáva**
- Pripraviť finančný plán na pravidelné darcovstvo. **Ostáva**
- Elektronické otváranie hlavnej **brány na námestí**. **Nesplnené**
- Pokračovať v rozhodnutí venovať z každej ofery **5% a dve ofery na rozvoj ESŠ**. **Splnené**

1. BOHOSLUŽOBNÁ ČASŤ

SLUŽBY BOŽIE (SB)

SAKRAMENTÁLNE VÝKONY

BENEDIKTÓRNE VÝKONY A MISIJNÁ PRÁCA

SLUŽBY BOŽIE (SB) sa konali každú nedeľu, výročité sviatky, na slávnosti a pripomienky. Začiatkom roka, ešte stále kvôli pandemickým opatreniam, sme konali SB prezenčne, a tiež online cez YOU TUBE alebo našu webovú stránku. Po skončení obmedzení sme onlinové SB zrušili. Máme zato, že cirkev sa má

schádzať hlavne prezenčne, face to face, aby mohla naplňať skutočný význam týchto stretnutí. **Spoločenstvo** – *ecclesia*, *koinonia* alebo ako pravidelne vyznávame vo Viere všeobecnej kresťanskej, *communione sanctorum* – spoločenstvo svätých. Toto potrebujeme opäť zabezpečiť, či vytvoriť. K tomuto prispievajú najmä dobrovoľníci, zboroví pracovníci, ako aj vedenie cirkevného zboru. Ozaj je potrebné poďakovať našim technikom, zvukárom, a skupine tých, ktorí sa starajú o čistotu nášho chrámu a bohoslužobných priestorov, aby bolo všetko čisté a pripravené. Keď si takto vzájomne poslužíme a sa na seba

tešíme, omnoho viac potom vnímame aj Božiu prítomnosť. SB nadobúdajú charakter skutočného spoločenstva a nie anonymného stretnutia a chladných náboženských kalkulácií. **HLAVNÉ SB** sa konali pravidelne v meste ranné o 8,30 h a hlavné o 10 h. Na hlavných sme sa snažili vždy zakomponovať aj nejaký program v podobe vystúpenia detí, spevokolu, scénok a modlitebných chvíľ. Dobrým prvkom je aj

zapájanie členov presbytéria do čítania textov alebo modlitieb. Veľmi peknou bohoslužobnou udalosťou bola **Pamiatka posvätenia chrámu a 90. výročie posvätenia našej evanjelickej fary**. V rámci tejto slávnosti bola na vysokej úrovni pripravená v Zborovej sieni **komentovaná výstava** k historickým udalostiam tohto nevšedného Božieho diela. Za jej prípravu ďakujem mnohým zainteresovaným a sponzorom, menovite Petrovi Ďuríkovi, Vierke Sedlákovej a Irene Hanulovej. Uvažujeme o tom, či by sa nenašlo miesto k jej trvalému vystaveniu, napríklad na schodoch do zborovej miestnosti.

po SB bude v zborovej sieni na färe výstava venovaná historickej budove Ev. a.v. fary a digitálna prezentácia pripravovanej štúdie rekonštrukcie Memorandového námestia

Srdčne vás pozývame aj na slávnostný obed - **HOSTINU** o 12:50 do jedálne ESS. Listky na obed si môžete zakúpiť v kancelárii farského úradu do 10.11.2022.

www.ecavmt.sk

Pri všetkých týchto dobrodieniach sme si mohli pozrieť aj **novú architektonickú štúdiu budúceho stvárnenia Memorandového námestia** a jeho okolia v nadväznosti na projekty ESŠ. Štúdiu vypracovali Ing. arch. Vanda Krčíková a Ing. arch. Eva Uherová. Toto je ďalší logický moment vychádzajúci zo spoločného memoranda, ktoré sme začiatkom roka podpísali s mestom Martin, CKV a Maticou Slovenskou. Po slávnostných chvíľach bol pre všetkých pripravený slávnostný obed. Zúčastnilo sa ho viac ako 200 cirkevníkov.

TU SOM

18
SEPTEMBER
MARTIN

**SENIORÁTNY DEŇ
TURČIANSKEHO
SENIORÁTU
ECAV**

9:00 služby Božie s večerou Pánovou,
Memorandové námestia - Martin
(prípadne ev. a.v. kostol v Martine)

11:00 semináre + pre deti:
Rozprávky LBky a víka na vlastnej koži

12:15 obed a čas na spoločné rozhovory, atrakcie SEM

14:00 muziká: Ako prišli lešovičky domov,
komentované prehliadka národného cintorína

15:00 futbalový zápas: ordinovaní-neordinovaní

16:15 Záverečné spoločné stretnutie v ev. a.v. kostole v Martine

Každý Hospodin vieť, že ochotný požiť sa
zavolať Boh na jeho uprostred ľace
Mojžiš, Mojžiš On odpovedal:
Tu som. 294 3,4

[HTTPS://TUS.LUTHERAN.SK/](https://tus.lutheran.sk/)

Nezabudnuteľným bohoslužobným momentom bol aj **Seniorátny deň TUS**, usporiadaný vedením TUS a našim cirkevným zborom. Aj napriek nepriazni počasia sme prežili krásne chvíle. Spoločné SB, bohatý program, vynikajúce semináre a rozličné aktivity a stretnutia. Veľká vďaka za pomoc a prípravu vám všetkým, milí moji cirkevníci.

SB na filiách sme slúžili na Bystričke, v Dražkovciach a Diakovej. Pravidelne kázali brat farár *Milan Kubík*, sestra kapláňka *Slávka Danielová* a sestra kapláňka *Paulínka Šofranková*. Na filiách máme skvelé sestry pomocníčky, ktoré vždy dôstojne pripravujú priestor na bohoslužby. Aj týmto sa zlepšuje atmosféra pre zvestovanie Evanjelia. Musíme však konštatovať takmer každoročný úbytok návštevnosti. Tento typ stretnutí už zrejme nie je vhodný pre oslovenie novej generácie. Aj keď sme si nie celkom istí, či sa viera v Boha a záujem o veci cirkvi dá merať len formou stretnutí. Problém cítime najmä v dlhodobom zanedbaní výchovy k nábožnosti v rodinách. Prestali sme prirodzene rozprávať o Kristovi. Akoby v rodinách už nemal miesto. Cením si však húževnatosť verných sestier a bratov, ktorí sú majákmi a svetlom pre svoje okolie. Len tak ďalej.

SPOMIENKA NA FARÁRA JOZEFA BUČKA, MARTÝRA CIRKVI A NÁRODA, STOLPERSTEIN. Medzi martýrov slovenského boja proti nacizmu patril i vrbovský a martinský evanjelický farár Jozef Bučko. Vynikajúci, nekompromisný kazateľ a kritik pomerov v slovenskom štáte. Pravý protestant, posol reformácie, zvestovateľ čistého evanjelia. Jeho život a názory sú dodnes inšpiratívnym zdrojom, ako čeliť rôznym nedemokratickým tendenciám v súčasnom verejnom priestore Slovenska. Dňa 8. mája sa pri príležitosti výročia ukončenia druhej svetovej vojny uskutočnili spomienkové Bohoslužby, po ktorých bol na Memorandovom námestí na ceste do kostola slávnostne uložený pamätný kameň na martýrov, medzi ktorých patril aj náš brat farár. Stretnutie sa konalo pod záštitou pána primátora Jána Danku a člena O. Z. Parta – kultúrna platforma Petra Trmosa. Pri tejto príležitosti sme privítali aj rodinu (dcéru Jelu Bučkovú a syna Milana Bučka) a potomkov pána farára, ktorí boli vrele nápomocní pri príprave spomienkovej slávnosti. **Stolpersteine**, slovensky kamene zmiznutých, doslova „kamene, o ktoré sa treba potknúť“ (zavadiť pohľadom). Samotný pamätník – kameň je osadený priamo pred domom obete a pozostáva z betónovej kocky osadenej v

dlažbe, ktorá na vrchu nesie mosadznú tabuľku s menom obete. Stolpersteine venovaný pamiatke Jozefa Bučka bude prvým v Martine. Kamene zmiznutých sa v súčasnosti nachádzajú takmer vo všetkých krajinách, ktoré boli počas druhej svetovej vojny okupované nacistami. Sú dielom nemeckého umelca Guntera Demniga, ktorý s touto myšlienkou prišiel v roku 1992. Ich počet sa blíži k číslu 100.000, čo z nich robí najväčší decentralizovaný pamätník v Európe.

HUDBA V CZ. Popri spevokole dospelých vznikol v tomto roku aj detský spevokol. Sme vďační dirigentkám *Janke Bosákovej a Paulinke Šofrankovej*. Hudbu v CZ koordinuje sestra kaplána *Slávka Danielová*. Nateraz máme 5 – 6 kantorov, čo je výborný stav. Kantori sú hudobne vzdelaní a znamenite dotvárajú celkový obraz bohoslužieb. Uskutočnilo sa aj niekoľko koncertov. 26. 03. 2022 – Biblická škola – **Záverečný koncert projektu Odkazy II.** (účinkovali: sopranistka Lenka Jombíková, klavirista Markus Urbas (AT), tenorista Vladimír Šlepec). 04. 12. 2022 – ev. kostol – **2. adventný koncert z cyklu koncertov Čarovný oriešok.** 15. 12. 2022 – ev. kostol – **Filip Jančík Vianočné turné 2022.** 18. 12. 2022 – ev. kostol – komorný zmiešaný spevácky zbor **Cantica Collegium Musicum** Vianočný koncert.

BIBLICKÉ HODINY PRE STARŠÍCH. Viedol brat farár pravidelne každý štvrtok, okrem letných prázdnin. Spoločne sme prechádzali prvým listom apoštola Jána. Témy k štúdiu a diskusii nám poskytovala knižka od švédskeho farára Bengta Plejela. Priemerný počet duší bol 15. Opäť APELUJEM na vás, milí evanjelici, ktorých kedysi ukážkovo volali PÍSMACI, aby ste si našli čas na kvalitné štúdium Písma. Len tak môžeme zažívať zdravú a uvedomelú vieru v Boha.

RODINNÉ SPOLOČENSTVO (ROS). Služba rodinám v našom zbore fungovala v predchádzajúcich rokoch na báze občasných stretnutí rodín na spoločných výletoch. Aj v minulom roku koncom júla sa organizoval úspešný krátky **rodinný tábor** v Račkovej doline. 8 rodín zažilo niekoľko dní plných zábavy, turistiky, súťaží, hier, talentovej show požehnaného spoločenstva pri hudbe a duchovných témach.

Po lete sa vďaka Bohu rozbehlo **stretávanie rodín** každý mesiac v nedeľu po službách Božích pri Božom slove. Spoločenstvo začína spoločným obedom, ktorý si každá rodina donesie z domu a medzi

ostatnými si porozdeľujeme každý podľa chuti a hladu. Po obede potom máme spoločný program aj s deťmi pri hrách, hudbe a slove. Pozvané sú všetky rodiny bez rozdielu.

Sme **pánu Bohu vďační** za stretávanie rodín v našom cirkevnom zbere na mesačnej báze v roku 2022 v Martine v počte 10 – 15 rodín, kde môžeme prežívať úžasné spoločné chvíle s ostatnými rodinkami pri Božom slove, svedectvách zo života manželov, rozhovoroch, chválach, modlitbách zdieľaní, čo pravé prežívame, čo nás teší, trápi, a to vždy pri chutnom jedle, ktoré si s láskou v batôžku donesieme alebo spoločne navaríme v pivničke na fare pri príjemných rozhovoroch a dobrom vínku. Na decembrové stretnutie Rodinky nám varili naše manželky vianočnú kapustnicu, ďakujeme, bola výborná. Teší nás, že aj naše deti sa **navzájom spoznávajú**, zblížujú a budujú blízke vzťahy, ktoré sú dôležité pre ich osobný rast, ale aj pre rast nášho cirkevného zboru. Počas Rodiniek si zahráme aj spoločné hry, ktoré navodia rodinnú atmosféru a kde sa každý cíti ako doma. Na Rodinkách sedávame v kruhu, čo sa mi veľmi páči, je to také

osobné, vidíme na seba a kruh znamená cirkev, sme spolu blízko seba, dotýkame sa, držíme sa za ruky, cítime teplo jeden druhého a uprostred tohto kruhu je **Kristus**, ktorý je centrom, spojivom našich stretnutí. On je hlavou, my jeho telom, On dáva život aj zmysel týmto stretnutiam, aj našim životom. Teším sa na

Rodinky aj v roku 2023, máme pozvaných hostí z domáceho cirkevného zboru, aj z okolitých cirkevných zborov, na ktorých sa budú preberať témy, aj svedectvá z ich života. Nech nám to všetko slúži na dobre, aby sme spoločne rástli do Kristovej podoby a prežívali spoločne úplnú radosť z evanjelia.

♥ S láskou Huťkovi

Pre mňa tábory znamenajú čas, keď si pripomenieme detstvo, objavujeme nové miesta, trávime čas s našimi ratolesťami, ale hlavne úžasné spoločenstvo ľudí, kde nechýba **vzájomný rešpekt**, pomoc a Duch

svätý ♥. Rodina Beláňová

Cez Katku Frolovú som spoznala modlitby žien. To mi pomohlo, a vlastne pomáha doteraz **mať bližší vzťah s Bohom** a celkovo zdieľať svoje radosti aj starosti a vedieť, kde sa dvaja a viacerí modlia, tam je Pán uprostred. Ako sme prišli domov z tábora, mali sme veľmi ťažké obdobie a **modlitby žien** mi veľmi pomohli toto obdobie zvládnuť, za čo som veľmi vďačná. ♥ Rodina Leštinská Pre nás bolo svedectvo, že môžeme počuť Božie slovo, aj sme sa veľa

naučili či už o témach pre manželov, ktoré nás povzbudili **na našej ceste životom**. Oceňujeme, že môžeme spoločne chodiť na túry, aj na spoločné Služby Božie ako jedna veľká rodina. Veríme, že sa budeme aj naďalej takto stretávať a chodiť na tábory, modliť sa a aj druhých viesť k tomu, aby sa pridali a šli s nami na takéto **milé stretnutia** a výlety. ♥ **Rodina Markušovská**

Ako Rodinky z nášho cirkevného zboru sme sa zúčastnili aj na spoločnom splave na rieke Hron, kde sme prežili Bohom požehnané chvíle oddychu, **načerpali nové sily, utužili priateľstvá**, dobre sa najedli. Tešíme sa na splav, aj v tomto roku 2023 by mohol byť aj s prespávačkou.

RAŇAJKY MUŽOV. V roku 2022 nám bolo dopriate **stretávať sa z Božej milosti** na raňajkách mužov (martinská fara, klub každú druhú nedeľu v mesiaci o 7.00 hod.). Pravidelne sme sa stretávali v počte 6 – 10 bratov približne desaťkrát za rok. Raňajky začínajú priateľskými rozhovormi pri dobrom jedle a kávičke, ktoré si spoločne pripravujeme. Spolu si zdieľame, čo sme prežili počas mesiaca, ako Boh konal v našich životoch, čo nás teší, trápi. Navzájom sa povzbudzujeme, aby sme dobrý boj viery bojovali. *1Tim 6, 12*

Bojuj dobrý boj viery a chop sa večného života, do ktorého si povolovaný a ku ktorému si sa prihlásil dobrým vyznaním pred mnohými svedkami. Stretnutia sú obohatené **spevom a Božím Slovom**, ktoré potom spoločne rozoberáme, uvažujeme o našej viere v Krista a o tom, ako ju v každodennom živote žiť, aby sme spoločne rástli do **Kristovej podoby**. Dôležitou súčasťou stretnutia sú modlitby za rôzne zápasy, ktorými prechádzame ako jednotlivci, ale aj ako cirkevné spoločenstvo. Veľmi sa tešíme, že na

novembrových raňajkách prišli medzi nás aj deti z detského domova, Patrik a Alfréd so svojím vychovávateľom Martinom Peškom a mohli vidieť, ako fungujeme, čo robíme a podeliť sa s nimi o to, čomu veríme, v čo dúfame a čomu sa nádejame. Bol to požehnaný čas pre všetkých.

MUŽI V AKCII. Som rád, že muži, ktorí sa spolu stretávajú na raňajkách, sa aktívne zapájajú do spoločného cirkevného života a majú otvorené srdce aj pre pomoc bližnému. V službe bratovi v Kristovi **Vladkovi Knoškovi** sme pomohli **nachystať časť dreva na zimu** a naplniť Božie prikázanie *Galatanom 6, 2* „*Neste si vzájomne bremená, a tak naplníte Kristov zákon.*“ Ďakujem za každé ochotne súcitné, pokorné srdce, ktoré obetovalo svoj čas a priložilo ruku k dielu.

Uvádzame aj niekoľko svedectiev:

(Stretnutia) sú pre mňa miestom, kde prichádza Duch Svätý a naše zamyslenia z bežného života sa stávajú neobyčajnými, keď si zrazu uvedomujeme, ako Pán Boh za ten mesiac ovplyvňoval náš život. Je to miesto, kde vnímam podporu, pochopenie medzi bratmi pri spoločnej modlitbe. Teším sa z každého nového člena (aj spomedzi detí), ktorý nás navštívi, ucíti silu a jednotu v Kristovi, našom Pánovi. **Martin Peška**

Raňajky mužov mi dávajú silné duchovné poznatky, blízkosť k Bohu a radosť zo stretnutia s priateľmi, lásku k blížnemu, Božiu milosť a obeť, ktorú pre nás vykonal Ježiš Kristus, vďaka... **Štefan Kralovič**

Som veľmi vďačný Ľubkovi Frolovi a Ivkovi Huťkovi za to, že sa podujali organizovať raňajky mužov a dali nám priestor, kde sa môžeme spoločne rozprávať a uvažovať o našej viere v Krista a o tom, ako ju v každodennom živote žiť. Myslím si, že je veľmi dôležité, aby sme sa ako kresťania rozprávali o viere,

rovnako ako sa rozprávame o mnohých iných praktických záležitostiach nášho života. Na raňajkách mužov to takto je. **Mojmír Ďurík**

Raňajky beriem ako príležitosť na stretnutie sa s (novými) priateľmi, ktorí dúfajú v Ježiša Krista. Zdieľanie zážitkov a dobrodružstiev s Ním, ako aj spoločná modlitba, je fajn. **Matúš Juračka**

Matúš Juračka

Raňajky mužov je čas, keď môžeme byť s blízkymi priateľmi a prežiť spoločenstvo s telom Kristovým, ktorého som súčasťou. Prečítať si z Božieho slova, dobre sa naraňajkovať, spoločne sa pomodliť za konkrétne potreby, zaspievať chvály na Božiu slávu. Je to vzácny čas povzbudenia, aby sme spoločne rástli do Kristovej podoby. **Ivan Huťka**

Ivan Huťka

ČINNOSŤ ZBOROVEJ DIAKONIE „Ty si môj Boh! V tvojej ruke sú moje časy.“(Žalm 31, 15 – 16)

Chceli by sme vyznať, že aj počas minulého roku sme v Zborovej diakonii využívali múdro svoj čas. Pomáhali sme tým, ktorí sa na nás obrátili o pomoc. Jednou zo služieb pomoci je aj návštevná služba. Pravidelne prichádzam do domácností našich starších bratov a sestier. Ak je to potrebné, pomáham aj praktickou pomocou. Robím hlavne sprievod pri návšteve lekára, či rôznych úradov, ale zabezpečujem aj nákupy. Chcem poďakovať aj rodine *Karáskovej a Brunckovej*. Bez nároku na akúkoľvek odmenu vybavujú rôzne administratívne či finančné záležitosti a poslúžia aj konkrétnou pomocou. Vďaka však patrí všetkým, ktorí pomáhajú nieť bremená svojich blížnych. Inou formou pomoci je opatrovateľská služba. Táto pomoc spočívala predovšetkým v samoobslužných úkonoch, v starostlivosti o domácnosť, ako aj v sprievode na lekárske vyšetrenia či úradné vybavovania. Za uplynulý rok sme odpracovali 2205 hodín. Službu poskytovali opatrovatelky p. *Blahová*, p. *Blahušiová*, p. *Čuláková*, p. *Kozová*. V závere roka bola prijatá ďalšia opatrovatelka p. *Škodová*. Vďaka nej sme poskytli pomoc novému klientovi. Naše opatrovatelky pomáhali po celý rok pri zabezpečovaní občerstvenia pri rôznych príležitostiach. Touto cestou chceme poďakovať **pánovi primátorovi mesta Martin, ako aj poslancom mestského zastupiteľstva**. Bez ich finančného príspevku by sme danú službu nemohli poskytovať. Naša vďaka patrí aj referentkám v oblasti sociálnych služieb p. *Kasperovej*, p. *Hnilicovej* a p. *Koudelkovej*. Spolupráca existuje už niekoľko rokov a veľmi si prajeme, aby pokračovala aj v budúcnosti. Ďalšou službou pomoci je aj návšteva služieb Božích, ktoré sa konajú každú nedeľu o 11 hod. v kaplnke Božieho milosrdenstva. Túto službu zabezpečuje sestra kaplánka *Slávka Danielová*. V spolupráci s kaplánom rímskokatolíckej cirkvi navštevuje aj pacientov priamo pri lôžku. Poslúži Božím slovom či prislúžením Večere Pánovej. Nezabúdame ani na Zariadenia sociálnych služieb. Každé dva týždne prichádzajú brat farár a sestra kaplánka a ponúkajú povzbudenie na Duchu i duši. Zvestujú slova Božieho posilňujú slabých a skrúsených. Prinášajú pokoj a prejav úcty všetkým, ktorým čas už postriebil vlasy. V našom cirkevnom zbore sa organizovali rôzne zbierky pre rodiny, ktoré sa nachádzali v hmotnej či sociálnej núdzi. Touto cestou chceme poďakovať i vedeniu cirkevného zboru, ktorý našu Zborovú diakoniou vždy podporoval. Všetci spoločne sme si mohli uvedomovať, že práca na Božej vinici je náročná a ťažká, ale požehnaná. Predovšetkým ďakujeme Pánu Bohu za každodennú milosť a prítomnosť v našej službe.

„Rozhojňuj nás v zbožnom cite, v láske milosrdenstva, by cítila duša bolesť, celého spoločenstva. Aby láska Kristova k službe vždycky hotová i nás viedla v ochote a skutkom dobročinnosti.“

Za zborovú diakoniú Lenka Taškárová

ANGAŽOVANOSŤ V POMOCI UKRAJINCOM Túto časť správy uvádzam ako spoluprácu viacerých subjektov, ktoré sú súčasťou spoločného diela na správe Evanjelia Kristovho. Ide o tieto tri subjekty: NKV, BŠ a CZ ECAV v Martine. V skratke, čo sa podarilo.

- Dobrovoľná pomoc **na hranici Vyšné Nemecké** v spolupráci s ED. 6 turnusov po 8 ľudí, plus dve sestry z Portugalska v mesiacoch marec, apríl, máj, plus vybavenie
- **15 šoférov** na transport – hlavne v prvých týždňoch išlo o tranzit
- **Ubytovanie cez ED** – koordinácia pre Žilinský a Banskobystrický kraj (39 miest v zozname)
- **Vybavovanie papierov, lekárov**, doťahovanie zubných strojčekov atď.
- Vybavovanie školy a zamestnaní
- Tábor – **Letná biblická škola** – samostatná skupina ukrajinských detí
- **Kurz angličtiny**
- **Finančná podpora Komunitných centier**
- **Projektové zabezpečenie** – dva granty z SLZ: podpora komunitného centra 14 785 € (BŠ); nová kuchynská linka 3000 € (CZ)
- Pohreb

Kľúčové zistenia a poslanstvo:

- **Dobrovoľníctvo** – všetko bez nároku na plat či odmenu
- Spirit ako pri Nežnej revolúcii – človek je súčasťou niečoho väčšieho, úžasného a dobrého, čo ho presahuje

PASTORÁLNA SLUŽBA V DSS A UNIVERZITNÁ NEMOCNICA MARTIN. MEDIK M. (kapláňka Slávka Danielová)– služby Božie (SB) sa tu konajú 2× do mesiaca, raz s prisluhovaním Večere Pánovej. Na SB prichádza od 25 – 35 ľudí rôznych vyznaní. Nie všetci klienti sa však môžu zúčastňovať SB, chodievam ich navštevovať na izby, kde sa spolu pomodlíme, prečítame z Božieho slova, je im prislúžená VP. Ide väčšinou o ležiacich pacientov alebo pacientov s vážnym zdravotným obmedzením. Vnímam, že je veľmi dôležité a prospešné týchto, častokrát opustených a „zabudnutých“ ľudí navštevovať a prinášať im evanjelium, zvesť o Božej láske. Teším sa aj zo spolupráce s vedením Medik M. **DSS Ladoveň** (farár Milan Kubík) – stretávali sme sa druhý štvrtok v mesiaci. Priemerná účasť 13 duší. Pri VP a cez covid sme chodili k osobnej spovedi na izby klientov. V službe pomáhal aj brat teológ *Samuel Moric*. Raz ročne pripravujeme aj vianočné ekumenické stretnutie.

UNM (kapláňka Slávka Danielová)– pastorálna služba v nemocnici je náročnejšia, ale o to vďačnejšia. Kvôli COVID-19 sa aj v tomto priestore služba spomalila – boli časy, keď sme do nemocnice vôbec nemohli ísť na návštevy, iba v naozaj súrnych prípadoch, väčšinou vtedy, keď bol človek na sklonku života. Po uvoľnení opatrení sa služba v nemocnici obnovila – každý týždeň sú v kaplnke služby Božie o 11:00 hod. Prvé dve nedele má SB na starosti ECAV MT a zvyšné nedele ECAV Záturčie.

Návštevy pacientov nám väčšinou sprostredkujú dobrovoľníci z RKC, ktorí v nemocnici pôsobia, ako aj brat kaplán RKC, a niekedy aj rodinní príslušníci pacientov. Sme za to veľmi vďační. V službe v nemocnici máme ešte čo doháňať – je veľmi dôležité a potrebné, aby sme si aj my vybudovali systém dobrovoľníkov, ktorí by navštevovali evanjelikov aj iných pacientov na jednotlivých oddeleniach UNM – funguje to tak pri dobrovoľníkoch RKC a je to výborný spôsob, ako poslúžiť chorým, ustráchaným, uboleným, nahnevaným,

hľadajúcim a taktiež aj ich rodinám. Môžeme to brať ako výzvu pre bratov a sestry v našom CZ MT. Je mimoriadne a úžasné, že môžeme túto službu vykonávať. Som za to Pánu Bohu vďačná.

DETSKÁ BESIEDKA. V roku 2022 sme sa na detskej besiedke venovali téme Tajomstvá mladých hrdinov – začali sme ju v septembri 2021 a pokračovali až do júna. Počas tohto času sa striedali na detských besiedkach naši učitelia, ktorí viedli deti biblickými hrdinami, ktorí stoja za inšpiráciu. Od septembra 2022 sme po letnej pauze začali nový systém fungovania vyučovania a taktiež novú tému. Rozhodli sme sa siahnuť po materiáli Kidzana – ktorý ponúka preložené Východný dištrikt ECAV, z odstupom času to hodnotím ako nie celkom šťastný krok, keďže tieto materiály neboli pre učiteľov detskej besiedky tak prínosné ako iné, ktoré sme doteraz používali. Každopádne sme sa inšpirovali témami, ktoré boli veľmi aktuálne. Hovorili sme o rôznych postojoch, ktoré v živote zaujímali biblické postavy. Tieto postoje boli často odvážne a na danú dobu neočakávané a niekedy možno nevhodné, ale vždy podľa Božej vôle. Tomu sme sa chceli spoločne naučiť, vedieť zaujať správny postoj vo veciach Božích. Systém vyučovania detskej besiedky sme zmenili tak, že počas septembrového sústredu učiteľov besiedky sme vytvorili tri skupiny učiteľov a pomocníkov, ktorí v týchto skupinách pokračujú aj naďalej. V každej skupine je minimálne jeden „ostrieľaný učiteľ“, od ktorého sa zároveň pomocníci učia a kde si môžu bezpečne svoje poznatky aj otestovať a tak sa osmeľovať v tejto vzácnej službe. Osobne považujem tento model fungovania za úspešný a mám radosť z toho, ako skupiny pracujú. Po „kovidových rokoch“ sa nám tento rok konečne podarilo nacvičiť program na Veľkú noc aj Vianoce. Detská besiedka sa v tomto roku stretla 37x a priemerná účasť bola 15 detí. Učitelia detskej besiedky robia dôležitú úlohu pre budúcnosť nášho zboru – ukazujú deťom, že život s našim Pánom Ježišom Kristom a v blízkosti Božieho slova je správna voľba pre život.

Preto sa chcem poďakovať menovite: *Milanovi Brunckovi, Anne Kovaľovej, Lenke Šofrankovej, Svetlane Schudichovej, Dadke Dudovej, Žofke Frátrikovej, Beky Lisej, Nelke Huťkovej, Kikovi Figurovi, Maťovi Čajkovi a Beky Kovaľovej.* Prajem vám hojnosť Božej blízkosti a vedenia vo vašej službe. Cirkevný zbor pozývam k modlitbám za našich učiteľov, deti ale aj celú službu detskej besiedky v CZ ECAV Martin.

DETSKÝ SPEVOKOL. Fungovanie detského spevokolu sme obnovili v septembri 2022. Začali sme s pravidelným stretávaním a to každý piatok o 15:30 v aule Biblickej školy. Tu sa stretáva približne dvadsať detí vo veku od 4 do 15 rokov. Hneď ako sme nacvičili prvú pieseň – Tvoja láska je silnejšia, vystúpili sme s ňou na službách Božích v kostole. Zatiaľ sme však inak ako počas vianočných sviatkov nevystupovali. Súčasne sa pripravujeme na Veľkonočné sviatky, oslavy výročia školy a najmä na náš prvý muzikál. Na prelome roka sme začali skúmať muzikál, ktorého autormi sú Mária Tomaško a Ondrej Socha. Je to muzikál napísaný na námietku rozprávky Hansa Christiana Andersena *Snežienka*. Veríme, že aj tento rok (2023) stihneme nacvičiť všetky piesne i texty, vyrobiť kostýmy i kulisy a prinesieme toto naše dielko ľuďom v našom zbere.

DETSKÝ TÁBOR – 1. a 2. turnus V roku 2022 sme sa rozhodli pre dva turnusy detského denného tábora. Detí aj pomocníkov bolo skutočne veľa, na každom tábore 40 účastníkov a 20 vedúcich. Spoločne sme sa vybrali s Mojžišom a Izraelcami do Zaslúbenej zeme. Spoznali sme príbeh Mojžiša a izraelského ľudu. Priblížili sme si rôzne skúšky, ktorými museli prejsť, ale aj zlyhania, ktoré nastali. Ranný duchovný program dňa sme absolvovali v aule Biblickej školy a potom sme strávili čas rôzne na ihrisku, v telocvični, triedach, pri tvorení, športoch, hrách a pri zábave, ktorú pre nás z veľkej časti pripravila naša milá *Jitka Hlavňová*.

Uprostred týždňa sme vyšli na výlet do parku v Mošovciach, kde sme prešli rozprávkovou hrou Ako išlo vajce na vandrovku. Tábor sme zakončili záverečnou grilovačkou s programom táborníkov – za záverečnú párty patrí veľká vďaka Ivkovi Huťkovi, ktorý nielen nakúpil, griloval, ale zorganizoval si aj ďalších pomocníkov, aby sa táto párty mohla uskutočniť.

Za pomoc pri oboch turnusoch sa chcem veľmi pekne poďakovať všetkým pomocníkom veľkým aj malým, ktorí zo svojho srdca venovali jeden alebo niektorí aj oba týždne svojich prázdnin/dovolenky pre to, aby mohli poslúžiť deťom a ich rodičom. Rovnako ďakujem všetkým, ktorí si vzali na zodpovednosť jednotlivé témy dňa a previedli nás kúskom príbehu putovania Izraelcov. Za všetkých chcem menovite poďakovať sestre kaplánke *Slávke Danielovej* za to, že sa ujala velenia a vďaka nej sme to celé mohli všetci zažiť.

MLÁDEŽ Pracovala počas celého roka 2022 tak, ako doteraz. Všetky aktivity mal na starosti prípravný tím v zložení: *Richard Chovančák, Samuel Moric, Dorota Frátriková, Magdaléna Valčová, Vladimír Skuhra, Matej Čajka*. Od septembra sa do prípravného tímu pridala *Eva Žiaková*. Počas prvej časti uplynulého roka sme sa venovali dvom tematickým celkom: Duch Svätý a Pokoj. Pripravili sme tiež večer modlitieb a chvál za mier na Ukrajine. Veľkopiatočné chvály a samozrejme Turčianske mládeže a letný CAMP. Od septembra sme sa pustili do série Skutky (apoštolov), ktorú sme pripravili spolu s bratom dozorcem *Adrianom Kacianom*. Týmto sa mu chcem veľmi pekne poďakovať za jeho čas, energiu a všetko, čo vložil do tejto série pre našich mládežníkov.

Spustili sme aj pravidelnú akciu „**movie Friday**“, teda každý mesiac si spolu pozrieme kresťanský film, po ktorom prebehne diskusia, ak nastolil otázky.

Každý druhý mesiac pripravujeme **Turčiansku mládež**, o tom viac v časti „Turčianska mládež“. Ďakujem všetkým členom prípravného tímu, ktorí neúnavne pracujú na tom, aby v našom zbore bolo miesto, kde sa budú cítiť prijatí mladí ľudia z Martina aj okolia. Boh vás žehnaj!

LETNÝ MLÁDEŽNÍCKY CAMP Slobodní vo väzení – tak znel názov tohtoročného mládežníckeho letného tábora. Počas piatich požehnaných dní sme sa spolu s 26 táborníkmi pozreli bližšie tému, ktorou bol tento rok život a povolanie proroka Jeremiáša. Ubytovaní sme boli opäť v ev. zariadení Liptovský Trnovec.

Hneď po príchode do ubytovacieho zariadenia boli táborníci rozdelení do štyroch tímov, ktoré počas celého tábora medzi sebou súťažili. Samozrejmosťou každého večera i rána bola naša táborová kapela, vďaka ktorej ukázali mnohí naši táborníci svoje spevácke talenty. Témy počas tábora si pre nás pripravili: *Bohdan Hroboň, brat farár Milan Kubík, Martin Uhrin, Daniel Hanko a Samuel Grega*. Všetkým rečníkom znova ďakujeme!

Každé ráno sa nieslo v duchu krátkych zamyslení na témy dňa: *Povolanie Jeremiáša do služby; Prečo sa zlým vôbec darí?; Stav našich srdc* a napokon sme sa pozreli na *Krízu* nielen v Jeremiášovom živote, ale aj na krízy našich životov.

Pripomenuli nám aj naše starosti, no najmä potrebu modlitby a lásky, v ktorých neustále spoznávame Božiu starostlivosť. Po ranných zamysleniach denne nasledovalo rozdelenie do diskusných

skupiniek. Doobeda sme sa zabávali aktivitami a hrami, ktoré svojím charakterom a spôsobom poukazovali na tému dňa. Posledné roky je napríklad veľmi obľúbenou hrou medzi táborníkmi „Capture the Flag“, teda Boj o vlajku, a tento rok tomu nebolo inak. Po poobednom oddychu zvyčajne nasledovali hry a aktivity a následne zavŕšenie dňa večerným výkladom, ktorý si pre nás pripravili rečníci z prostredia nášho cirkevného zboru a z Liptova. Neopomenuté nemôžu ostať ani nočné hry, do ktorých sa táborníci zapájali s rôznou dávkou entuziazmu a bdelosti, no napokon v nich získali netradičný zážitok so svojimi priateľmi.

Richard Chovančák Samuel Moric

TURČIANSKA MLÁDEŽ V roku 2022 sme v Martine zorganizovali tri Turčianske mládeže – v júni, v októbri a v decembri. Cieľom Turčianskych mládeží je prepojiť a viesť mladých ľudí od konfirmačného veku po mládežníkov bližšie k Bohu, k Jeho nasledovaniu aj v bežnom živote, nie len za bránou kostola či fary. Zároveň je to priestor pre lepšie spoznávanie sa. Takže vnímame to ako dobrú a potrebnú aktivitu, ktorá okrem iného aj napreduje na prvej (po niekoľkoročnej prestávke) bolo 33 mladých ľudí na tretej 74. V tomto školskom roku sa zaoberáme sériou, ktorá sa tiahne celým letopočtom, akurát v novom šate – naSLEDUJEŠ influencersa @JezisKristus? Snažíš sa žiť ako On? Nie je to jednoduché, tak sa spolu učíme ako Ho správne naSLEDOVAŤ a žiť ako On.

Na záver uvádzame prehľadnú štatistickú tabuľku, kde porovnáваме roky 2020, 2021 a 2022

Dištrikt: Východný
 Seniorát: Turčiansky
 Cirkevný zbor: Martin
 Štatistické údaje – Bohoslužobný život

				2020	2021	2022	
Počet členov	Kartotéka k 31.12.			2949	2955	2883	
	Sčítanie			7000	7000	6574	
Krsty	Spolu			27	39	43	
	Chlapci			12	24	22	
	Dievčatá			9	13	20	
	Dosp.			6	2	1	
Konfirmácia	Spolu			18	41	30	
	Chlapci			11	13	9	
	Dievčatá			7	13	21	
	Dosp.			0	15	0	
Sobáše	Spolu			12	16	12	
	Evanj.			6	4	6	
	Križne			6	12	6	
Požehnanie manž.	Spolu			1	2	1	
	Evanj.			1	2	1	
	Križne			0	0	0	
Pohreby	Spolu			48	53	52	
	Muži			23	27	20	
	Ženy			25	26	32	
	deti do 7 r.			0	0	0	
Do/Zo zboru	Prihl.			15	21	5	
	Odhl.			4	1	65	
Vstup/Výstup ECAV	Vstup			0	0	0	
	Výstup			0	0	3	
	Členovia			15	14	14	
	Zasadnutia			4	3	7	
Večera Pánova	Celkom			1391	1084	3243	
	Chrám	Muži		271	301	962	
		Ženy		926	435	1753	
		Spolu		1197	736	2715	
	Doma	Muži		2	6	3	
		Ženy		5	11	3	
		Spolu		7	17	6	
	Nemoc.-soc. Zariadenia	Muži		40	78	96	
		Ženy		147	253	426	
		Spolu		187	331	522	
	Hlavné služby Božie	Počet za rok			37	37	52
		Priemer. účasť			152	105	150
Slávnosť		1. slávnosť	Vianoce		0	55	334
			Veľká noc		0	0	341
			Svätoduš. sviatky		275	112	210

		Štedrý večer	0	132	1100
		Pam. reformácie	0	72	72
	Ost. sviatky	Starý rok	0	77	224
Nešporné SB	Počet za rok		23	27	42
	Pr.účasť		16	15	14
Večerné SB	Počet za rok		37	29	44
	Pr.účasť		58	47	50
Stred týžd. SB	Počet za rok		19	27	35
	Pr.účasť		60	25	47
Advent. večierne	Počet za rok		6	0	11
	Pr.účasť		34	0	16
Pôstne večierne	Počet za rok		2	0	8
	Pr.účasť		10	0	15
Mlád. SB	Počet za rok		12	16	4
	Pr.účasť		4	4	50
Deti – DB	Počet za rok		35	28	37
	Pr.účasť		13	14	15
Dorast	Počet za rok		0	0	0
	Pr.účasť		0	0	0
Mládež – SEM	Počet za rok		13	38	39
	Pr.účasť		24	15	18
Bibl. hod. – dosp.	Počet za rok		12	0	25
	Pr.účasť		12	0	15
Ženy – SEZ	Počet za rok		5	7	4
	Pr.účasť		6	7	6
Iná činnosť	Počet za rok		16	10	7
	Pr.účasť		12	8	8
Rodiny – RoS	Počet za rok		3	8	4
	Priemer. účasť		20	15	30
	Počet skupiniek		1	1	1
Modl. spol. – MoS	Počet za rok		67	0	58
	Pr.účasť		10	0	12
Modlit. týždne	Počet za rok		0	0	0
	Pr.účasť		0	0	0
Spevokol	Počet skupín		1	1	2
	Počet členov		43	43	60
Hud. skupiny	Počet skupín		1	1	0
	Počet členov		6	6	0
Past. návštevy	Počet za rok		26	30	74
	Počet kňazov		3	3	3

2. ORGANIZAČNÁ ČASŤ

KANCELÁRIA A ZAMESTNANCI CZ Kancelária (farár, kapláňky, sekretárka, zamestnanci diakonie a kostolníci) sa v roku 2022 sústredila na obnovenie činnosti spojenej s postpandemickou situáciou. Opäť bola miestom mnohých pracovných, administratívnych aj pastorálnych stretnutí. Bola miestom výkonov úloh daných presbyterstvom, najmä v oblasti pracovnoprávných úkonov, komunikácie s mestom Martin, Maticou Slovenskou, ESŠ, vytváraním spisovej dokumentácie pri riešení súdnych úkonov (prevzatie opatrovníctva *Anny Ševrlovej* a jej detí pod CZ), Daňovým úradom, atď. V priebehu roka sme sa rozlúčili s našimi kostolníkmi. Vykonávali túto prácu takmer 10 rokov. Patrí im za to vďaka. Presbyterstvo sa rozhodlo im ako dar venovať 2 000 eur. Na ich novom mieste vo Važci im prajeme Božie požehnanie. Sestra kapláňka *Paulínka Šofranková* nastúpila do služby po materskej od 6/2022

SLUŽBA KAPLÁNOK Sestra kapláňka *Paulínka Šofranková* pracuje na 60 % pracovný úväzok. Venuje sa hlavne koordinácii DB a mladého dorastu. V priebehu roka založila aj detský spevokol. Viac pozri vyššie v časti Deti a mládež. Sestra kapláňka *Slávka Danielová* pracuje najmä v nemocniciach, DSS a pastorálnej službe. Nateraz vedú aj konfirmačné vyučovanie. Opäť musím potvrdiť, že obidve sú mojou veľkou pomocou a Božím darom. Vďaka Bohu.

PRESBYTERSTVO CZ V roku 2022 zasadalo osemkrát. Plnili sme uznesenia zborového konventu a vyšších COJ. Zborové presbyterstvo tvoria: *Daniel Borcovan, Viera Brnová, Mojmír Ďurík, Ľuboš Frolo, Slavomír Frolo, Petronela Husárová, Ivan Hutka, Ružena Jurisová, Michal Kubík, Ľubomíra Kušnieriková, Miloš Lisý, Lenka Taškárová, Darina Tupá* a predsedníctvo *Adrián Kacian a Milan Kubík*. Stále hľadáme presbytera za fíliu Bystrička. Aj keď neoficiálne, s láskou pomáha sestra *Drahuška Debnárová*. Chcem sa poďakovať za požehnanú atmosféru najmä pri náročných uzneseniach. Zo stretnutí sa vedú zápisnice. Vďaka sestre zapisovateľke *Kataríne Majerovej*, bratovi *Danielovi Borcovanovi, Mojmírovi Ďuríkovi a bratovi dozorcovi*. Na stretnutiach sme vykonali mnoho dôležitých a náročných rozhodnutí, poverení a návrhov. Uvádzam len uznesenia, o ktorých by ste ako cirkevníci mali vedieť.

Uznesenie 1/2022: Zborové presbyterstvo ako prejav dobrej vôle a dôvery k svojim kňazom schvaľuje používanie zborového auta Škoda Roomster, r. v. 3. 7. 2009, ŠPZ MT 931 CJ, na súkromné účely pre potreby zborového farára, kapláňok a osôb, ktoré poverí zborový farár. Sumu za používanie zborového auta na súkromné účely stanovuje na 0,15 € na 1 km jazdy vrátane palivových nákladov. Táto suma je platná od 1. 1. 2022 na dobu neurčitú. Zborové presbyterstvo má právo túto sumu upraviť napr. ak narastú palivové náklady. Za účelom vyčíslenia sumy je každý používateľ zborového auta povinný zapísať všetky jazdy do knihy jazd tak, aby čo najpresnejšie odlíšil jazdy súkromné od jazd služobných. Sekretárka CZ raz mesačne vyčíslí koľko kilometrov náležalo súkromným jazdám a vypočíta sumu, ktorú kňaz vo forme milodaru zaplatí CZ.

Uznesenie 2/2022: Presbyterstvo sa uznieslo, že členov CZ z kartotéky oslovíme listom. Obsah listu bol rámcovo schválený. Presbyterstvo odsúhlasilo distribúciu listov svojpomocne cez bratov a sestry CZ.

Uznesenie 3/2022: Z objektívnych dôvodov sa príspevok CZ pre diakoniu v roku 2021 navýšil zo 6 000 € na 6 800 €. Navýšenie podpory vzniklo aj v súvislosti s odstupným pri odchode opatrovateliek do dôchodku. Presbyterstvo s týmto navýšením súhlasí.

Uznesenie 4/2022: Presbyterstvo poveruje predsedníctvo CZ na zistenie podmienok ohľadne platobného termínu.

Uznesenie 5/2022: Presbyterstvo sa rozhodlo a schválilo z vďačnosti za dlhoročnú službu venovať kostolníkom pri odchode odmenu – milodar vo výške 2.000 €. Na časť odmeny vo výške 450 € prispeje presbyterstvo CZ.

Uznesenie 6/2022: Presbyterstvo súhlasí s ubytovaním ukrajinskej rodiny Zalyzniakovej v kostolníckom byte od júna do 30. septembra 2022. Splnomocňuje predsedníctvo CZ dohodnúť zmluvou konkrétne podmienky so zúčastnenými stranami (ukrajinská a rodina Bruncková)

Uznesenie 7/2022: Zborové presbyterstvo žiada autorov videoklipu „Big Brother“ aby predmetný videoklip z portálu YouTube stiahli s nasledovným vysvetlením: „Videoklip bol zablokovaný (stiahnutý), lebo majiteľ videoklipu nepožiadal o súhlas správcu kostola s nakrúcaním a zverejnením videoklipu a svojim obsahom predmetný videoklip znevažuje kresťanské poslanstvo.“

Uznesenie 8/2022: Presbyterstvo súhlasí s umiestnením mramorovej tabule ma budovu fary a necháva komisiu, aby rozhodla o texte, ktorý bude na tabuli napísaný.

Uznesenie 9/2022: Zborové presbyterstvo súhlasí, že Andrej Zalyzniak bude môcť bývať v kostolníckom byte spolu so svojou manželkou a deťmi v dohodnutej lehote.

Uznesenie 10/2022: Adrian Kacian zvolá stretnutie s Bevanom Steinom, Ivanom Huťkom a Mojmírom Ďuríkom, aby sa dohodli na spolupráci a forme pomoci, ktorú CZ Bevanovi poskytnú.

Uznesenie 11/2022: Presbyterstvo schválilo väčším počtom hlasov navýšenie mzdy Kataríny Majerovej o 15% s účinnosťou od 1. 12. 2022.

Uznesenie 12/2022: Presbyterstvo jednohlasne rozhodlo zveriť od 1.1.2023 vykonávanie účtovníctva firme RTAX s. r. o. Zároveň poveruje predsedníctvo, aby s firmou RTAX s. r. o. uzavrelo zmluvu o vykonávaní účtovníctva. Ďalej schvaľuje p. Korcovej jednorazovú odmenu 300,-€ za službu, ktorá budú zahrňovať aj uzavretie účtovníctva za rok 2022, vrátane vykonania aj podania účtovnej uzávierky a daňového priznania za rok 2022.

UPRATOVACIA SLUŽBA. Tejto časti zborového života chcem venovať mimoriadnu pozornosť, lebo ukazuje na spôsob, akým má cirkevné spoločenstvo fungovať. Keďže sa našim kostolníkom Petrovi a Zuzana Rysulovým v máji 2022 skončila služba a viac už nechceli pokračovať, stáli sme pred úlohou pokryť práce v ich úväzku. Najmä, čo sa týka starostlivosti o kostol a farské priestory. Vynikajúcim spôsobom sa tejto úlohy zhostil presbyter *Mojmír Ďurík*. Vytvoril systém, pravidlá a dnes v tejto službe pomáha viac ako 65 cirkevníkov. Cítiť to, ako sa hovorí, vo vzduchu, že sa o kostol pravidelne stará niekto s láskou.

INŠTITÚT PRE ROZVOJ OSOBNOSTI A ĽUDSKÝCH ZDROJOV, O. Z. Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov,

o. z. Vedie *Katka Skuhrová*.

Sídlo: M. R. Štefánika 17, 036 01 Martin

Právna forma: Občianske združenie

Identifikačné číslo prijímateľa: 37978373

V roku 2022 sa vyzbieralo z 2%

Celkový príjem 760,68 €

Poplatky za balíček v banke 84 €

Registrácia OZ na rok 2023 61,15 €

Príspevok na detský tábor 900 €

Venujte pre prácu s mladými a deťmi v CZ aj

v tomto roku financie, ktoré inak pôjdu na aktivity, o ktorých rozhodne štát. Podporte nás. Vďaka.

MIMOZBOROVÁ ČINNOSŤ ZBOROVÉHO BRATA FARÁRA Brat farár je konseniorom TUS, členom seniorátneho presbyterstva a členom dištriktuálneho presbyterstva VD ECAV (do 8/2022, mandát vykonával 17 rokov) na Slovensku. Je tiež predsedom Rady školy pri ESŠ v Martine.

3. HOSPODÁRSKA ČASŤ

HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK V SKRATKE V roku 2022 sa nám podarilo **zrekonštruovať kuchyňu a vymeniť kuchynskú linku v kostolníckom byte**. Nateraz tam poskytujeme ubytovanie pre 5 člennú rodinu z Ukrajiny. Kuchynská linka sa vyhotovila za 3 000 €. Vyrobil, dodal a namontoval ju brat Jozef Mitil. Na túto výmenu sme dostali grant zo SLZ. Vďaka bratovi dozorcovi a zainteresovaným. Vykonali sme aj niekoľko zbierok. Vymenili sme aj **osvetlenie oltárnej časti** za ledkové, úsporné a nastaviteľné. Výmenu previedol náš cirkevník *Juraj Klein* bez nároku na odmenu. Vďaka. Dokončili sme aj **rekonštrukciu kúpeľne v hornom byte** 10 000 € (2 500 € v roku 2022), na spodnom byte sme vymenili vchodové dvere za 800 €. K investíciám započítavame aj zhotovenie **štúdie rekonštrukcie Memorandového námestia** v hodnote 9 800 € (CZ 2 400 €). Investície na opravy a rekonštrukcie boli v roku 2022 urobené za takmer 13 000 €.

Najviac nás v roku 2022 zaťažila nová povinnosť voči Generálnej cirkvi. Vyše 24 000 €. Na rok 2023 sa to dokonca zodvihlo na takmer 27 000 €. Ak k tomu pripočítame 2 000 € na VD ECAV a 1 500 € na TUS, je to vyše 30 000 €, ktoré je potrebné vyzbierať akoby navyše. K tomu sme urobili aj opatrenia zvýšenia Cirkevného príspevku na 20 €/člen, členka. Toto sa stretlo aj s nevôľou, ale väčšinou ste to prijali ako výzvu. Uznávame, že popri všetkých infláciách a zdražovaníach je to pre niekoho veľa. Ale vychádza to na 1,60 € na mesiac. Cirkev, Božia milosť a jeho starostlivosť o nás je ale hodna ďaleko viac. Pozývam vás k darcovstvu, aby sme sa pred nebeskou bránou nemuseli hanbiť.

PLATOBNÝ TERMINÁL Od novembra sme spustili aj platbu cez terminál. Používame ho ako v kostole na ofery tak aj v kancelárii. Ku dnešnému dňu (február 2023) sa vyzbieralo 1 970 €.

CELKOVÝ POHĽAD NA HOSPODÁRENIE Rok 2022 bol po hospodárskej stránke mierne pozitívnejší. Podarilo sa nám zvýšiť príjem do zboru na takmer rovnakú úroveň ako pred pandémiou. Ofery stúpili na 29 000 €, čo je o 2 500 € viac ako priemer. Vzostup sme zaznamenali aj v CP. Z pôvodných 9 000 € sme narástli na 27 000 €. Je to spôsobené, ako som spomínal, vyššie zvýšeným odvodom CP (z 5 na 20). Podľa kartotéky by sme ale mali vybrať až 60 000 €. Nie sme teda ani na polovici. Toto musíme v roku 2023 vyriešiť. Do ECAV totižto odvádzame všetky poplatky na kartotekový počet duší. A ten je 2 883 duší. Milodary sa dostávajú na štandardnú úroveň, ale je potrebné sa pripraviť na rast energií a infláciu. Čo urobí asi 35% nárast výdavkov. Opäť veľmi ťažký výpadok financií sa nám nepodarilo dobehnúť, nakoľko zborový život stagnoval. Na generálnu ECAV sme odviedli **17 000 €, 1 500 €** na seniorát a ďalších takmer **3 000 €** na Dištrikt VD ECAV. V roku 2022 to bolo spolu **25 000 €**. Napĺňajú sa tak naše predpoklady o samofinancovaní cirkvi. Aj z tohto dôvodu vás pozývame k väčšej obetavosti a k pravidelnému darcovstvu.

PRÍJEM V ROKU 2022 Príjem CZ tvoria cirkevný príspevok (CP), ofery, milodary, urbár a dotácie z mesta Martin na výkon Zborovej diakonie. Celkový príjem okrem diakonie bol v CZ **124 514,07 €**.

Chceme sa poďakovať všetkým láskavým a úprimným darcom, bratom a sestrám, že najmä pri rôznych výročiach viete podporiť svoj CZ. **Čaká nás opäť náročný rok 2023 aj po finančnej stránke.**

ŠTÚDIA REKONŠTRUKCIE MEMORANDOVÉHO NÁMESTIA

HOSPODÁRENIE ZA ROK 2022 V ČÍSLACH

Príjem v roku 2022 - spolu CZ, diakonia	
OS, opatrovanie	20 326,46
dary na časopisy, knihy	2 516,20
Učastn. táborov, vikend.	1 420,00
Urbariát	5 936,00
Milodary	4 093,00
Ofery	29 273,30
Cirkevný príspevok	27 087,00
Nájomne za byt	2 400,00
Podpora zborovej diakonie	2 008,60
Dary FÚ, mládež, deti	30 830,00
Dotácia Nadác. krest. vzdel.	2 400,00
Dar na UA	2 562,53
Prisp.na odídencov UA	2 800,00
Dar na energie	7 225,00
Ostatné príjmy	5 926,04
Spolu	146 804,13

Výdavky v roku 2022 – spolu CZ, diakonia	
kanc., PHM, duch.liter. akcie deti, dosp.	16 225,76
spotreba elektr.,vody	13 798,67
opravy	5 447,59
penále SP, úrok z omešk., pokuta DÚ	74,58
nákl. na reprezentáciu	914,54
telefóny, pošt, náhr.ubyt., kapl., farar,štúdia	21 488,06
mzdy	27 738,12
odvody, tvorba SF	10 433,83
daň z nehnuteľnosti	874,98
poistenie osob. auta, popl. v banke	1 189,60
senior, GBU, popl., prisp. do fondu fin. zab.	25 172,34
dary, dar pre ESŠ	4 715,00
úbytok CP	3 189,90
ostatné náklady	120,90
Spolu	131 383,87

Celkový zostatok k 31. 12. 2022	
Pokladňa	3 949,51
Pokl.zahr.mena CZ	29,90
Pokl.zahr.mena Hrivna	3,50
Bežný účet CZ + diakonia v Tatrabanke	54 772,50
Účet v ČSOB - platobný terminál	611,40
Cenné papiere	18 448,50
Spolu	77 815,31

Príjem v roku 2022 diakonia	
Poplatky za opatrovanie	2 916,50
Mesto Martin na opatrovanie	17 409,96
Podpora zb. diakonie	2 008,60
Spolu	22 350,06

Výdavky v roku 2022 diakonia	
Kanc. potr., čist. a hyg. prostriedky	106,11
Telefón, sprac.miezd,poštovné,opatr.kurz	1 025,72
Mzdy	18 230,83
Odvody, tvorba SF	6 653,34
Penále SP	22,98
Poistenie osôb, poplatky v banke	407,87
Spolu	26 446,85

Celkový zostatok k 31. 12. 2022 diakonia	
Bežný účet diakonia	1 163,54
Účet Mesto Martin	159,94
Spolu	1 323,48

ROZPOČET NA ROK 2023

Rozpočet finančného hospodárenia 2023

A. PRÍJMY	Riadok	Návrh rozpočtu
Príjmy z majetku (stĺ. a+b denníka)	1	8 500,00 €
Príjmy z darov a príspevkov (stĺ. c+d+e+f+g denníka) spolu, z toho: milodary, ofery, daň	2	104 400,00 €
Príjmy z dedičstva (stĺ. h denníka)	3	0,00 €
Príjmy z organizovania akcií (stĺ. h denníka)	4	0,00 €
Príjmy z dotácií (stĺ. i denníka)	5	0,00 €
Príjmy z predaja majetku (stĺ. h denníka)	6	0,00 €
Príjmy z poskytnutých služieb (stĺ. h denníka)	7	60 000,00 €
Ostatné príjmy (stĺ. l+m+n denníka), z toho:	8	6 450,00 €
PRÍJMY CELKOM	9	179 350,00 €

B. VÝDAVKY	Riadok	Návrh rozpočtu
Zásoby (stĺ. I. denníka)	10	0,00 €
Služby (stĺ. II. až X. denníka) spolu, z toho:	11	20 500,00 €
Mzdy (stĺ. XI. denníka)	12	63 250,00 €
Poistné fondy (stĺ. XII. denníka)	13	20 000,00 €
Prevádzková réžia (stĺ. XIII až XXVI. denníka) spolu:	14	43 550,00 €
Sociálny fond (stĺ. XXVII. denníka)	15	1 500,00 €
Ostatné výdavky (stĺ. XXVIII až XXXI. denníka) spolu, z toho:	16	28 000,00 €
pôžičky XXXI.	16d	0,00 €
VÝDAVKY CELKOM	17	176 800,00 €

C: ROZDIEL		
PREBYTOK		2 550,00 €
SCHODOK		

Revízia účtov: Účty boli schválené revíznou komisiou (Lubomíra Kušnieriková – predseda RK, Petronela Husárová, Daniel Borcovan) dňa 23. a 24. 2.2022 (zápisnica z RK sa číta na Konvente).

4. NÁVRH UZNESENÍ NA ROK 2023

Bohoslužobné:

- Naďalej pripravovať **rodinné SB**
- **Osobná angažovanosť pre vieru a evanjelizáciu** – pozývať blízkych, susedov, stratených evanjelikov k osobnej viere, na SB, k VP a k zodpovednosti za život v CZ
- Naďalej podporovať **stretávanie mužov a žien** pri Božom slove
- Pripraviť **stretnutie manželských párov** (prednáška, diskusia, spoločenstvo)
- Uskutočniť aspoň jeden **večer pri káve** s aktuálnou témou
- Pripraviť **biblické tábory a víkendovky** pre mládež, deti a dorast v CZ
- Participovať a pomáhať BŠ pri letných aktivitách
- Pripravovať **ekumenické stretnutia** a rozvíjať aktivity aj týmto smerom
- Pripraviť výlet alebo sústreďenie zborového spevokolu

Organizačné:

- **Vyhodnotiť** na základe EIS skutočný stav členstva v CZ a **navrhnuť riešenia** na aktualizáciu počtu členov v CZ
- Konvent CZ **schvaľuje** správu brata zborového farára, správu o hospodárení a tiež správu revíznej komisie
- Konvent CZ **schvaľuje** rozpočet CZ na rok 2023
- Konvent CZ **schvaľuje** bohoslužobné a hospodárske uznesenia a úlohy uvedené v správe brata farára

Hospodárske:

- Naďalej vyhlasovať **mimoriadnu oferu** v prvú nedeľu v mesiaci. Konkretizovať jej použitie
- Pripraviť finančný plán na pravidelné darcovstvo
- Elektronické otváranie hlavnej **brány na námestí**
- Pokračovať v rozhodnutí venovať z každej ofery **5% a dve ofery na rozvoj ESŠ**

Záver: *Na záver, tak ako každý rok, by som chcel vysloviť úprimné poďakovanie svojim najbližším spolupracovníkom, sestram kapláňkam Slávke Danielovej a Paulínke Šofrankovej a sekretárke Katke Majerovej, našim pracovníčkam Zborovej diakonie a tiež presbyterom a dobrovoľníkom, bez ktorých si život v CZ neviem predstaviť. Osobitné poďakovanie patrí bratovi dozorcovi **Adrianovi Kacianovi** za jeho prácu, ústretovosť, pomoc a prezentáciu CZ a tiež vedeniu BŠ, ESŠ. Sme Pánu Bohu vďační za všetko, čo nám dal počas minulého roka prežiť. Uvedomujeme si, že sme dostali omnoho viac, ako sme prosili alebo rozumeli. **Chcem vysloviť želanie, aby sa slová apoštola Jána o milosti, milosrdenstve, pokoji a láske uchytili v našich plánoch, srdciach a ujali v našom konaní na rok 2023.***

Nášmu Bohu nech je sláva v cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia až na veky vekov. Amen.

Prečítané a schválené na výročnom konvente dňa 5. marca 2023 na 2. nedeľu pôstnu REMINISCERE v chráme Božom v Martine.

*S láskou Milan Kubík,
zborový farár – konsenior TUS*

Evanjelický a. v. Cirkevný zbor v Martine

M. R. Štefánika 13, 036 01 Martin
tel.: 043/413 21 54; mobil: 0905 511 926
e-mail: ecavmartin@gmail.com
web: www.ecavmt.sk; Facebook ECAVMT